

De organisatie van Brabant C in een notendop

Brabant krijgt een fonds voor cultuur

De provincie Noord-Brabant gaat een fonds voor cultuur oprichten, het Brabant C Fonds. Met dit fonds wil Brabant stimuleren dat er meer kunst en cultuur van nationaal en internationaal niveau in Brabant te zien is. Dat is belangrijk voor de Brabander, die in zijn eigen provincie van topcultuur kan genieten; voor de vrijetijdseconomie, die meer bezoekers kan verwelkomen; voor bedrijven, die het vestigingsklimaat zien verbeteren; voor de cultuursector, die kansen krijgt zich naar een volgend niveau te ontwikkelen; voor creatieve talenten, die dan graag in Brabant wonen en werken; voor amateurkunst-beoefenaars, die zich geïnspireerd weten.

De aanpak is vernieuwend

Brabant C is een nieuwe aanpak voor investeren in cultuur, die bestaat uit 3 elementen: het Netwerk, de Aanjaagrol en het Fonds.

Brabant C Netwerk

Cultuur is niet van de overheid, maar ontstaat in samenwerkingsverbanden van kunstenaars en/of cultuurinstellingen, financiers, fondsen en overheden. Tot nu toe zijn die samenwerkingsverbanden steeds gericht op een concreet project. Brabant C wil die samenwerkingsverbanden koppelen op provinciaal niveau: een netwerk van kunstenaars, cultuurinstellingen, bedrijven en overheden. Dat netwerk is allereerst een bron van creativiteit en van projecten, maar opereert ook als adviseur en klankbord van het fonds.

Brabant C Aanjaagrol

Kunst- en cultuurprojecten van (inter)nationaal niveau komen niet vanzelf tot stand. Het Brabant C Fonds stimuleert het netwerk om met bijzondere initiatieven te komen. Daarvoor is een scout (of artistiek leider) aan het Fonds verbonden. Iemand die zijn sporen heeft verdiend en een goed internationaal netwerk heeft. Niet iemand die van bovenaf bepaalt welke projecten “geprogrammeerd” worden. Hij/zij prikkelt partijen in de samenleving, brengt kansrijke projecten in beeld en verbindt mensen en netwerken om met elkaar tot goede projecten te komen. Hij/zij heeft verstand van zaken, en bouwt via de initiatiefnemers van projecten aan een “oeuvre voor Brabant”.

Brabant C Fonds

Met het Brabant C Fonds investeert de provincie extra in cultuur in Brabant. Door 25 miljoen Euro beschikbaar te stellen brengt zij via de stichting Brabant C Fonds het netwerk in beweging (projecten worden voor maximaal 30% gefinancierd) en wordt de aanjaagrol gefaciliteerd. Nieuw is dat niet alleen de cultuursector wordt uitgenodigd om met projecten te komen, maar ook bedrijven en maatschappelijke organisaties. Het fonds gaat ondernemend financieren en is er dus niet alleen voor subsidies, maar verstrekt ook garanties, leningen en participaties.

Samenwerken staat centraal

Brabant C staat voor samenwerken; dat past bij Brabant. Centraal in dat 'samen', staan de mensen die een project willen uitvoeren. Dat kan eigenlijk iedereen zijn. Voorwaarde is dat het plan kwaliteit heeft, en dat 70 procent van de kosten al gedenkt is door anderen dan de provincie. Dat kunnen andere fondsen zijn, gemeenten, bedrijven of particulieren. Samen met de initiatiefnemers gaat Brabant C aan het begin van het traject actief aan de slag om te komen tot een uitvoerbaar projectplan.

De positie van het fonds is duidelijk

Het Brabant C Fonds wordt opgericht door de provincie. Het Fonds wordt een zelfstandige stichting met een duidelijke opdracht van de provincie. De stichting wordt geleid door een directeur/bestuurder met daarboven een Raad van Toezicht. De provincie stelt het geld beschikbaar, logisch dat zij ook invloed wil hebben. De provincie benoemt de Raad van Toezicht, stelt de opdracht vast en krijgt voortgangsrapportages. De statuten en het financieringsreglement zijn door de provincie opgesteld en kunnen niet zonder de provincie worden gewijzigd.

Een compacte en flexibele organisatie

Het Brabant C Fonds gaat opereren in een veld waar al andere (steun)organisaties actief zijn, zoals bkcc, Kunstbalie, Erfgoed Brabant en Cubiss. De focus van het fonds is gericht op het bevorderen van kunst en cultuur van (inter)nationaal niveau in Brabant, maar de disciplines en de werkprocessen zijn deels hetzelfde. Vandaar dat de uitvoering van de taken van het fonds in samenwerking met genoemde organisaties is georganiseerd.

De kern van de fonds-organisatie wordt gevormd door de directeur, de scout, de secretaris van de adviescommissie en de netwerk-coördinator. Belangrijk is ook de voorzitter van de onafhankelijke adviescommissie, maar dat is geen functionaris van het fonds. De overige taken, zoals financieel-administratieve afhandeling en communicatie worden uitgevoerd door bkcc, de steun-organisatie die qua werkproces het best bij het fonds aansluit. Uit kostenoverweging zal het fonds zich huisvesten in het gebouw van bkcc. Andere steun-organisaties op het gebied van cultuur, stellen capaciteit beschikbaar om initiatiefnemers ter zijde te staan bij de ontwikkeling van hun projectvoorstellen. Op deze wijze kan het fonds een compacte en flexibele organisatie blijven, die niet te veel kost en midden in het Brabant C Netwerk functioneert.

Hoe gaat het in de praktijk werken

Het fonds werkt in twee fases:

De informele fase

In de eerste, informele fase wordt een projectidee of een concrete projectplan onder de aandacht van het fonds gebracht. De scout van het fonds kan daarbij al een rol hebben gespeeld. Het project krijgt een adviseur toegewezen (werkzaam bij een van de steun-organisaties), die feedback geeft en klaar staat om het project te helpen optimaliseren. Het is ook mogelijk dat het project beter op zijn plaats is bij een andere financieringsregeling. Dan kunnen we, door onze kennis van het veld, snel en makkelijk doorverwijzen naar de juiste plek. In deze fase worden ook mogelijke koppelingen aan andere initiatieven of financiers bekeken, of kan worden voorgesteld om een ervaren persoon uit het netwerk te koppelen aan het project.

Investeren in scouten, begeleiden en adviseren in de voorfase is niet alleen innovatief, maar ook efficiënt. Het voorkomt een hoog percentage afwijzingen en daaraan eventueel gekoppelde bezwaar- en beroep-procedures.

De scout/artistiek leider van het Brabant C Fonds is een centrale figuur in de informele fase.

De formele fase

In de formele fase wordt het projectplan ingediend bij het fonds. Daar wordt het gecheckt op juistheid en volledigheid, wordt er door een onafhankelijke commissie een advies over gegeven en valt het besluit over de financiering. Deze fase is strak georganiseerd, op basis van het vastgestelde financieringsreglement en de daarbij wettelijk geldende regels.

De intentie is om deze fase in 6 weken te doorlopen.

Een belangrijk onderdeel van de formele fase is het onafhankelijk advies dat over de aanvraag gegeven wordt. Dat doet een Adviescommissie, onder leiding van een vaste, onafhankelijk voorzitter. Omdat projecten uit een erg breed spectrum kunnen voortkomen, is een brede pool van adviescommissie-leden beschikbaar. Voor een deel komen die uit het Brabant C Netwerk. De directeur/bestuurder en de voorzitter en secretaris van de adviescommissie zijn de centrale figuren in de formele fase.

Wat is er straks bereikt

Met Brabant C steekt de provincie haar nek uit. Brabant investeert extra in cultuur en is daarmee een uitzondering. Dat is ook opgevallen bij het ministerie en bij de Raad voor Cultuur. We streven ernaar dat de investering van de provincie er toe leidt dat er meer aandacht en middelen komen voor cultuur in Brabant. Maar dat is niet ons belangrijkste doel. Het gaat erom dat in 2020 Brabant een nog beter aanbod heeft van kunst- en cultuuractiviteiten met internationale kwaliteit. Dat de Brabanders dat waarderen, dat bedrijven dat ondersteunen, dat toeristen het ontdekken, dat talenten het weten en dat het cultuursysteem van Brabant er sterker voor staat dan nu het geval is.